

ROMÁN OCENENÝ PULITZEROVOU CENOU

Angelin popol

Frank
McCourt

Angelin popol

Frank McCourt

Angelín popol

Preložila Jana Seichertová

IKAR

Frank McCourt
ANGELA'S ASHES

Copyright © 1996 by Frank McCourt
All rights reserved.

Translation © 2026 by Jana Seichertová

Cover photograph (digitally enhanced): Bertie Hardy / Getty Images

Cover layout design © HarperCollins *Publishers* Ltd 2005

Slovak edition © 2026 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-575-0606-5

*Venujem svojim bratom Malachymu,
Michaelovi a Alphonsusovi.
Učím sa od vás, obdivujem vás a milujem vás.*

Podakovanie

Toto je skromný chválospev na ženy.

R'lene Dahlbergová rozdúchala žeravé uhlie v pahrebe. Lisa Schwarzbaumová si prečítala prvé strany a povzbudila ma do napísania ďalších. Mary Breastedová Smythová, sama autorka elegantných románov, si prečítala prvú tretinu mojej knihy a odovzdala ju Molly Friedrichovej, tá sa stala mojou agentkou a usúdila, že Nan Grahamová, šéfredaktorka u Scribnera, bude tou pravou osobou, ktorá by mohla knihu vyslať na cestu. Molly mala pravdu.

Moja dcéra Maggie mi ukázala, že život môže byť veľkým dobrodružstvom, a nádherné chvíle s vnučkou

Chiarou mi pomohli spomenúť si na údiv malého dieťaťa. Manželka Ellen ma počúvala, keď som jej ju čítal, a povzbudzovala ma až do napísania poslednej strany.

Som požehnaný medzi mužmi.

I

Moji rodičia mali zostať v New Yorku, kde sa spoznali, vzali a kde som sa im neskôr narodil. Namiesto toho sa však vrátili do Írska – vtedy som mal štyri roky, môj brat Malachy tri, dvojčatá Oliver a Eugene necelý jeden a sestra Margaret už nežila. Keď spomínam na svoje detstvo, čudujem sa, ako sa mi vôbec podarilo prežiť. Pravdaže, bolo to biedne detstvo: o šťastnom nestojí za to písať. Horšie než obyčajné biedne detstvo je biedne írske detstvo, a ešte horšie je biedne írske katolícke detstvo.

Ľudia sa všade vychvaľujú a zároveň nariekajú nad utrpením prvých rokov svojho života, no jeho írskej podobe sa nič nevyrovná – chudoba, lenivý utáraný otec alkoholik, pobožná zlomená matka stonajúca pri ohni, namyslení kňazi, tyranskí učitelia, Angličania a zverstvá, ktoré nám robili dlhých osemsto rokov.

A na dôvažok sme ustavične boli mokrí.

Nad Atlantickým oceánom sa tvorili ťažké závoje dažďa, ktoré sa pomaly presúvali proti prúdu rieky Shannon, aby sa napokon spustili na Limerick. Dážď máčal mesto od sviatku Obrezania Pána až do Silvestra. Vytváral kakofóniu dráždivého kašľa, prieduškového chrapotu, astmatického sipotu a suchotinárskeho škrekotu. Nosy sa menili na fontány a pľúca na špongie plné baktérií. Ľudia vymýšľali

rozličné liečby: na zmiernenie kataru varili cibuľu v mlieku sčernenom od korenia, na upchaté dutiny kašu z varenej múky a zo žihľavy, ktorú potom zabalili do handry a horúcu plesli na hrud'.

Od októbra do apríla sa steny domov v Limericku leskli vlhkosťou. Oblečenie nám nikdy neuschlo, tvídové a vlnené kabáty sa stali domovom rozličných živočíchov a niekedy z nich vyklíčili tajomné rastliny. V krčmách stúpala para z vlhkých tiel a šiat, ľudia ju vdychovali spolu s dymom z cigariet a fajok a s výparmi z rozliateho piva a whisky, miešajúcimi sa so zápachom moču, čo prenikal dnu zo záchodov na dvore, kde ne jeden muž vyvracal týždennú výplatu.

Dážď nás hnal do kostola – nášho útočiska, našej pevnosti, nášho jediného suchého miesta. Na bohoslužbách, požehnaniach a novénach sme sa k sebe chúlili vo veľkých vlhkých hlúčikoch a kňazovu monotónnu kázeň sme predriemali, zatiaľ čo para stúpajúca z našich šiat sa miešala so sladkou vôňou kadidla, kvetov a sviec.

Limerick sa preslávil svojou zbožnosťou, ale my sme vedeli, že za ňou je iba dážď.

Môj otec, Malachy McCourt, sa narodil na farme v Toome, grófstvo Antrim. Rovnako ako jeho otec vyrastal bez prísnej výchovy a striedavo sa dostával do potýčok s Angličanmi a Írmi alebo s jednými aj druhými naraz. Bojoval v starej IRA a po nejakom zúfalom čine skončil ako utečenec, na ktorého hlavu vypísali odmenu.

Ako dieťa som často hľadel na otca s rednúcimi vlasmi a hnijúcimi zubami a nechápal som, prečo by niekto za takú hlavu ponúkal peniaze. Keď som mal trinásť rokov, otcova matka mi prezradila tajomstvo: „Tvoj chudák otec ako malý chlapec spadol na hlavu. Bola to nehoda, ktorá

ho navždy zmenila, a musíš si uvedomiť, že ľudia po páde na hlavu často zostanú trochu čudní.“

Pre tú cenu vypísanú za hlavu, na ktorú spadol, museli otca z Írska prepašovať na nákladnej lodi z Galwaya. V New Yorku vtedy zúrila prohibícia a jemu po príchode doň napadlo, že zomrel a za svoje hriechy skončil v pekle. Potom však objavil tajné bary a nálada sa mu znovu zlepšila. Pil a túlal sa po Amerike aj Anglicku, kým na staré kolená nezatúžil po pokoji. Vrátil sa do Belfastu, ktorým práve otriasali nepokoje a výbuchy. Bodaj by ich všetkých skosil mor, vyhlásil otec a dal sa do rozhovoru s dámami v Andersontowne. Lákali ho rozličnými lahôdkami, ale on nad všetkými odmietavo mávol rukou a pil iba čaj. Už dávno nefajčil ani nepil alkohol, tak čo by z nich mal? Bolo načase odísť a otec naozaj onedlho zomrel v Nemocnici kráľovnej Viktórie.

Moja mama, zaslobodna Angela Sheehanová, vyrástla s matkou, bratmi Thomasom a Patrickom a so sestrou Agnes v limerickom slume. Svojho otca, ktorý niekoľko týždňov pred jej narodením ušiel do Austrálie, nikdy nevidela.

Po noci prehýrenej v limerickej krčme sa opitý tacká uličkou a spieva svoju oblúbenú pieseň:

*Kto hodil mame Murphyovej špinavé montérky
do hrnca plného hrachovej polievky?
Je to špinavý írsky trik a zmlátim toho lotra
tak, že nespozná ani vlastného fotra.*

Cíti sa v skvelej forme a napadne mu, že sa pohrá s malým Patrickom, ktorý má iba rok. Rozkošné chlapča. Svojho ocka miluje. Smeje sa, keď ho vyhadzuje do vzduchu. Hore-dolu, malý Paddy, hore-dolu, hore do vzduchu, do tmy, do čiernej tmy, och, Ježiši, veď si to dieťa nechtyl, keď padalo dolu, a chudák malý Patrick pristane na hlave,

trochu zachrčí, zanarieka a stíchne. Stará mama sa pozviecha z postele, namáhavo, lebo v bruchu má dieťa, svoju matku. Sotva vládze zdvihnúť malého Patricka zo zeme. Dlhو stoná nad dieťaťom a napokon sa obráti k starému otcovi. Zmizni odtiaľto. Hneď! Ak tu zostaneš ešte minútu, vezmem na teba sekeru, šialený ožran! Prisahám pri Bohu, že to urobím, aj keby ma mali za to obesiť. Prac sa mi z očí!

Starý otec sa bráni ako správny chlap. Mám právo zostať vo svojom vlastnom dome, vyhlási.

Stará mama sa však naňho vrhne a on pred tým zúrivým dervišom s poškodeným dieťaťom v náručí a so zdravým, kopajúcim v bruchu, napokon ustúpi. Vytacká sa z domu, na neistých nohách zamieri na opačný koniec ulice a zastaví sa až v austrálskom Melbourne.

Malý Pat, môj strýko, sa z tej nehody už nezotavil. Vyrástol s poškodeným mozgom a pri chôdzi mu ľavá noha vždy išla na jednu stranu a telo na druhú. Nikdy sa nenaučil čítať ani písať, ale Boh ho požehnal inak. Keď ako osemročný začal predávať noviny, vedel počítat peniaze lepšie než minister financií. Nikto netušil, prečo mu dali prezývku Opát Sheehan, ale všetci Limeričania ho milovali.

Matkino trápenie sa začalo už v tú noc, keď sa narodila. Stará mama sa zvíja v posteli, lapá dych a uprostred pôrodných bolestí sa modlí k svätému Gerardovi Majellovi, patrónovi budúcich matiek. Je pri nej sestrička O'Halloranová, babica, vyparádená ako na ples. Je Silvester a pani O'Halloranová sa už nevie dočkať príchodu dieťaťa na svet, aby mohla vyraziť na oslavy. Vraví mojej starej mame: No tak, tlačte. Ježišmária, ak sa s tým dieťaťom nepoponáhľate, do Nového roku to nestihneme, a čo si potom počnem so svojimi novými šatami? Na svätého Gerarda sa vykašlite. Čo môže muž urobiť pre ženu v takejto chvíli, aj keď je svätý? Nech si svojho svätého Gerarda láskavo strčia za klobúk!

Stará mama sa teda začne modliť k svätej Anne, patrónke ťažkých pôrodov. Dieťa však stále neprichádza, a tak sestrička O'Halloranová starej mame poradí, aby sa modlila k svätému Júdovi, patrónovi zúfalcov.

Svätý Júda, ochranca zúfalcov, pomôž mi. Som zúfalá. Stará mama vzdychá, tlačí a napokon sa objaví hlavička novorodenca, mojej matky. Vzápätí odbije polnoc a Limerick vybuchne piskotom, trúbením, sirénami. Spustí dychová hudba, ľudia jasajú a spievajú, zvony na všetkých kostoloch v meste odbíjajú Anjel Pána a sestrička O'Halloranová plače, že parádne šaty sú jej úplne nafigu, lebo dieťa je ešte vždy vnútri. Tak už vylez, dieťa, na čo ešte čakáš? Stará mama z celej sily potlačí a dieťa je konečne na svete – rozkošné dievčatko s čiernymi kučeravými vlasmi a so smutnými modrými očami.

Ach, Bože na nebesiach, vzdychne si sestrička O'Halloranová, toto dieťa sa rozkročilo v čase, hlava sa mu narodila v novom roku a zadoček v starom. Alebo sa mu hlava narodila v starom roku a zadoček v novom? Budete musieť napísať pápežovi, pani, aby vám povedal, v ktorom roku sa vaša dcérka narodila, a ja si tie šaty odložím na budúci rok.

Dievčatku dali meno Angela po Anjelovi Pána, ktorý odbil polnoc, Nový rok, skutočnú chvíľu jej príchodu, a pretože celá pripomínala anjelika.

*Milujem ju rovnako ako v detstve
hoc slabá, stará a sivá už je
bo matkina láska nezhyynie
ani keď jej telo hlina prikryje.*

V Škole svätého Vincenta de Paul sa Angela naučila čítať, písať aj počítať a v deviatich rokoch bola so vzdelávaním hotová. Po odchode zo školy skúšala šťastie ako upratovačka a dievča pre všetko, ako slúžka v bielom čepčeku

otvárala dvere, no nezvládla ani požadovanú poklonu, a tak jej moja stará mama povedala: Nemáš ani zamak zručnosti. Si úplne nemožná. Čo keby si išla do Ameriky? Tam je dosť miesta pre každé nemehlo. Zaplatím ti šífkartu.

Do New Yorku prišla krátko pred prvým Dňom vďakyvzdania počas hospodárskej krízy. Malachyho spoznala na večierku u Dana MacAdoreya a jeho manželky Minnie na Classon Avenue v Brooklyne. Malachymu sa Angela páčila a on sa páčil jej. V očiach mal psí pohľad, ktorý si priniesol z trojmesačného pobytu vo väzení, kam ho poslali za krádež nákladného auta. On a jeho kamoš John McErlaine uverili rečiam v tajnom bare – že auto je až po strechu naložené debnami konzerv s bravčovými mäsom a fazuľou. Ani jeden nevedel šoférovať, a keď si polícia všimla nákladník trhavý prechádzajúci po Myrtle Avenue a nakláňajúci sa z jednej strany na druhú, zastavila ho. Po jeho prehliadke policajti nevychádzali z úžasu, prečo sa niekto rozhodol šlohnúť nákladné auto, čo neviezť bravčové mäso a fazuľu, ale škatule s gombíkmi. Angelu priťahoval jeho psí pohľad a Malachy sa po troch mesiacoch strávených v base cítil osamelý, takže bolo jasné, že dôjde na rýchlovku.

Rýchlovka je pohlavný akt, pri ktorom sa muž a žena opierajú o stenu a stoja na špičkách, takže to dlho nevydržia a veľmi sa ponáhľajú.

Táto rýchlovka priviedla Angelu do druhého stavu a tým, pochopiteľne, aj do rečí. Angela mala sesternice, sestry MacNamarové, Delu a Filoménu. Prvá bola vydatá za Jimmyho Fortunu z grófstva Mayo a druhá za Tommyho Flynnu, ktorý pochádzal priamo z Brooklynu.

Delia a Filoména boli mohutné ženy s veľkými prsami a ohnivým temperamentom. Keď si v Brooklyne vykračovali po chodníku, menšie tvory ustupovali nabok, aby im prejavili úctu. Sestry MacNamarové vedeli, čo je správne a čo nie, a keď ich prepadli pochybnosti, bola tu pravá a jediná

svätá rímska katolícka a apoštolská cirkev. Vedeli, že nevydatá Angela nemá právo byť v druhom stave, a rozhodli sa podniknúť potrebné kroky.

A tie kroky naozaj podnikli. S Jimmym a Tommym za päťami vošli do tajného baru na Atlantic Avenue, kde sa Malachy, keď mal prácu, v piatok zvyčajne vyskytoval, lebo v ten deň dostával výplatu. Majiteľ baru Joey Cacciamani odmietal sestry pustiť dnu, ale Filoména ho upozornila, že ak chce, aby mu nos zostal na tvári a dvere podniku na pántoch, nech ich radšej otvorí, lebo ony prichádzajú s Božím poslaním. Tak dobre, Íri blázniví, ustúpil Joey a vzdychol si. Ježiši, sú s vami iba problémy!

Malachy na vzdialenom konci baru zbledol, neisto sa na prsnaté sestry usmial a ponúkol sa, že im objedná drink. Sestry však jeho úsmevu odolali a ponuku odmietli. Nevieme, z akého klanu v Severnom Írsku pochádzaš, začala Delia.

Existuje podozrenie, že máš v rodine presbyteriánov, dodala Filoména. To by vysvetľovalo, čo si urobil našej sesternici.

Ale nie, zastal sa ho Jimmy. On predsa nemôže za to, ak nejakých v rodine naozaj má.

Ty čuš, zahriakla ho Delia.

Tommy cítil, že sa musí zamiešať do rozhovoru. To, čo si urobil tomu nešťastnému dievčaťu, je hanba pre celý írsky národ. Hanbi sa!

Och, veď sa aj hanbím, hlesol Malachy.

Nikto sa ťa na nič nepýtal, oborila sa naňho Filoména. Svojimi rečami si už narobil dosť škody, tak láskavo drž zobák!

A kým budeš držať zobák, nadviazala Delia, vysvetlíme ti, ako sa správne zachovať k našej nešťastnej sesternici Angele Sheehanovej.

Tak prosím, len do toho, súhlasil Malachy. No najprv by som vám rád kúpil drink, pri ktorom to budeme môcť pokojne prebrať.

Ten svoj drink si strč niekam, poradil mu Tommy.

Len čo naša malá sesternica vystúpila z lode, spustila Filoména, skočil si na ňu ako nadržaný cap. U nás v Limericku si potrpíme na morálku, jasné? My nie sme ako králiky z Antrimu, ktorý sa doslova hemží presbyteriánmi.

Nevyzerá ako presbyterián, poznamenal Jimmy.

Vravela som ti, aby si čušal! znovu ho zahriakla Delia.

A takisto sme si všimli, že máš veľmi čudné spôsoby, pokračovala Filoména.

Malachy sa usmial. Naozaj?

Veru tak, prikývla Delia. To bolo asi prvé, čo sme si na tebe všimli. Správaš sa čudne a nemáme z toho dobrý pocit.

Za to asi môže ten jeho úlisný presbyteriánsky úsmev, pridala sa Filoména.

Mám iba krivé zuby, to je všetko, bránil sa Malachy.

Krivé-nekrivé, čudný-nečudný, s tým dievčaťom sa oženiš, vyhlásil Tommy. Pekne-krásne sa prejdeš uličkou v kostole.

Svadbu som ešte neplánoval, vykrúcal sa Malachy. Práce je málo a nedokázal by som užiť ani...

Oženiš sa a hotovo, neblomne vyhlásila Delia.

Tou uličkou v kostole sa prejdeš, dodal Jimmy.

Ty čuš! do tretice ho zahriakla Delia.

Malachy ich sledoval, ako odchádzajú. Som v poriadnej kaši, povedal Joeymu Cacciamanimu.

To teda si, pritakal Joey. Keď som tie ženské videl prichádzať, mal som chuť skočiť do Hudsonu.

Malachy si lámal hlavu, ako by sa z tej kaše dostal. Vo vrecku mal niekoľko dolárov z poslednej výplaty a v San Franciscu alebo nejakom inom, kalifornskom „Sane“ strýka. Nebolo by mu lepšie v Kalifornii, ďaleko od prsnatých sestier MacNamarových a ich zachmúrených manželov?

Jednoznačne áno, usúdil napokon a svoje rozhodnutie sa rozhodol zapíť a osláviť kvapkou írskej whisky. Joey nalial Malachymu taký silný drink, že mu takmer vypálil dieru do pažeráka. Toto že je írsky? vyčítavo sa spýtal Joeyho. To sú prohibičné slivky zo súkromnej pálenice samého diabla, odvetil Joey a pokrčil plecami. Ja nič neviem. Ja iba nalievam. Stále to bolo lepšie než nič a Malachy vyhlásil, že si dá ešte jednu. A ty si daj tiež, Joey, a spýtaj sa tých dvoch slušných Talianov, na čo majú chuť. Čo to trepeš? Pravdaže mám na zaplatenie.

Zobudil sa na lavičke na železničnej stanici v Long Islande. Policajt mu obuškom klopka po čižmách, peniaze na útek boli fuč a sestry MacNamarové sa ho chystali zožrať zaživa. V Brooklyne.

Na svätého Jozefa, v jeden studený marcový deň štyri mesiace po osudnej rýchlovke, sa Malachy oženil s Angelou a v auguste sa im narodilo dieťa. V novembri sa Malachy opil a usúdil, že je načase zapísať syna do matriky. Pomyslel si, že by sa mohol volať Malachy ako on, ale jeho severoírsky prízvuk a opité bľabotanie úradníka tak zmiatli, že do chlapcovho rodného listu napísal „Moloch“.

Až koncom decembra vzali Molocha na krst do Kostola svätého Pavla a dali mu meno Francis po otcovom otcovi a obľúbenom svätom Františkovi z Assisi. Angela mu chcela dať aj prostredné meno Munchin po patrónovi Limericku, ale Malachy vyhlásil, že len cez jeho mŕtvolu. Ani jeden jeho syn nedostane limerické meno. Pretĺkať sa životom už s jedným menom je ťažké. Lipnutie na prostredných menách je odporný americký zvyk, a keď vás pomenujú po svätcovi z Assisi, ďalšie meno už nepotrebuje.

Krst sa napokon oneskoril, lebo John McErlaine, kmoťtor, ktorého synovi vybrali, sa opil v krčme a na svoju

povinnosť zabudol. Tommy, za kmotra mu pôjdeš ty, prikázala Filoména manželovi. Duša dieťaťa je ohrozená. Tommy sklonil hlavu a neochotne súhlasil: Tak dobre, ale neobviňuj ma, ak sa chlapec podá na svojho otca, s ktorým sú celý život len problémy a ktorý sa tak čudne správa, lebo keby mal byť ako on, nech radšej ide rovno do krčmy za Johnom McErlainom. Máš svätú pravdu, Tom, pritakal kňaz. Si správny chlap a slušný človek, ktorý by do krčmy nikdy nev kročil. Malachy, ktorý z jednej práve prišiel podgurážený, ako sa patrí, sa urazil a chcel kňazovi vynadať, jedna svätokrádež za druhou. Zlož si ten golier a uvidíme, kto je chlap. Prsnaté sestry a ich zachmúrení manželia ho museli zadržať, aby sa na kňaza nevrhol. Angelu, novú matku, výstup tak rozrušil, že zabudla na dieťa vo svojom náručí a pustila ho do krstiteľnice, takže nastalo úplné ponorenie ako pri niektorých protestantských krstoch. Miništrant, ktorý pomáhal kňazovi, dieťa vylovil von a vrátil ho Angele, ktorá vzlykala a tísila si ho na prsia, zatiaľ čo z neho kvapkala voda. Kňaz sa zasmial a vyhlásil, že nikdy nič podobné nevidel, že chlapec je teraz malý baptista a kňaza už v podstate nepotrebuje. To Malachyho opäť rozzúrilo a chcel sa na kňaza vrhnúť, lebo mal podozrenie, že syna označil za nejaký druh protestanta. Upokojte sa, človeče, ste v Božom dome, napomenul ho kňaz. Strčte si ten svoj Boží dom do riti! odsekol Malachy a vzápätí ho vyhodili na Court Street, lebo slovo riti sa v Božom dome vysloviť nesmie.

Po krste Filoména oznámila, že vo svojom dome hneď za rohom má čaj, šunku a koláče. Čaj? spýtal sa Malachy a ona odvetila: Áno, čaj, alebo by si vari chcel whisky? Na to zareagoval slovami, že čaj bude skvelý, ale najprv sa musí ísť porátať s Johnom McErlainom, ktorý nemal dosť slušnosti na to, aby splnil svoju kmotrovskú povinnosť. Iba hľadáš výhovorku, aby si mohol bežať do krčmy, obvinila

ho Angela. Boh mi je svedkom, že pitie je to posledné, na čo teraz myslím, dušoval sa Malachy, lenže Angela vedela svoje a rozplakala sa. Tvojho syna dnes pokrstili a ty musíš ísť piť. Delia sa naňho oborila, že je nechutný ožran, ale vari sa dá od človeka zo severu Írska čakať niečo iné?

Malachy preskočil očami z jednej na druhú, prešliapol na mieste, stiahol si čiapku hlbšie do tváre, vopchal si ruky hlboko do vreciek nohavíc a zatiahol: No jasnééé... spôsobom, akým hovoria v najodľahlejších kútoch grófstva Antrim. Potom sa zvrtol na podpätku a náhlivo zamieril po Court Street do krčmy na Atlantic Avenue s vedomím, že dnes mu tam na počesť krstu jeho syna určite nalejú zadarmo.

Vo Filoméniom dome sestry a ich manželia jedli a pili, zatiaľ čo Angela sedela v kúte, dojčila dieťa a ticho plakala. Filoména si vopchala do úst kus chleba so šunkou a vyčítavo spustila: To máš za to, že si bola taká hlúpa, Angela. Sotva vystúpiš z lode, zapletieš sa s takým bláznom. Nemala si sa vydávať. Dieťa si mala ponúknuť na adopciu a dnes si mohla byť slobodná žena. Angela sa rozplakala ešte viac a vtedy sa do nej pustila aj Delia: Och, prestaň, Angela, prestaň. Môžeš si za to sama. Ako si sa len mohla spustiť s opilcom zo severu, ktorý ani nevyzerá ako katolík, keď sa tak čudne správa? Ja by som povedala, že... že... Malachy má v sebe poriadny kus presbyteriána. Ty čuš, Jimmy!

Keby som bola na tvojom mieste, znovu sa ozvala Filoména, postarala by som sa, aby som už nikdy neotehotnela. Prácu nemá a zrejme ani nikdy mať nebude, keď toľko chlastá. Takže... už nijaké deti, Angela. Počuješ ma?

Áno, Filoména.

O rok sa narodilo ďalšie dieťa. Angela ho pomenovala Malachy po otcovi a dala mu aj prostredné meno Gerard po otcovom bratovi. Sestry MacNamarové vyhlásili, že Angela

nemá nijaké zábrany a že s ňou nechcú mať nič spoločné, kým nepríde k rozumu.

Ich manželia s nimi súhlasili.

Som so svojím bratom Malachym na ihrisku na Classon Avenue v Brooklyne. On má dva roky a ja tri. Sedíme na vahadlovej hojdačke.

Hore, dolu, hore, dolu.

Malachy stúpa nahor.

Skĺznem zo sedadla.

Brat zletí dolu. Hojdačka narazí do zeme. Malachy vykrikuje. Pritisne si ruku na ústa a vzápätí sa objaví krv.

Ach, Ježiši. Krv je zlá. Mama ma zabije.

A už je tu, snaží sa prebehnúť cez ihrisko, ale veľké brucho ju spomaľuje.

Čo si to urobil? Čo si urobil tomu dieťaťu?

Neviem, čo mám na to povedať. Neviem, čo som urobil.

Silno ma potiahne za ucho. Marš domov. Do postele.

Do postele? Uprostred dňa?

Postrčí ma k bránke ihriska. Tak už choď!

Zdvihne Malachyho zo zeme a knísavo s ním odíde.

Pred naším domom narazím na otcovho priateľa, pána MacAdoreyho. Stojí na okraji chodníka so svojou manželkou Minnie a hľadá na psa, ležiaceho na kanálovej mreži. Pes má hlavu zaliatu krvou. Krv má rovnakú farbu ako tá, ktorá pred chvíľou tiekla Malachymu z úst.

Malachy má psiu krv a pes zase Malachyho.

Potiahnem pána MacAdoreyho za ruku a informujem ho, že Malachy má krv ako pes.

Ale iste, Francis. Aj mačky ju majú. Aj Eskimáci. Je to úplne rovnaká krv.

Prestaň, Dan, napomenie ho Minnie. Nepleť tomu chlapcovi hlavu. Potom mi vysvetlí, že nešťastného psa zrazilo auto a pred smrťou sa zo stredu cesty doplazil na chodník. Chcel ísť domov, chudák malý.

Radšej by si mal ísť domov, Francis, pripomenie mi pán MacAdorey. Nevie, čo si urobil bračekovi, ale tvoja matka ho musela vziať do nemocnice. Choď domov, chlapče.

Zomrie Malachy ako pes, pán MacAdorey?

Iba si zahryzol do jazyka. Neboj sa, prežije to, upokojí ma Minnie.

A prečo ten pes zomrel?

Lebo prišiel jeho čas, Francis.

Byť je prázdny a ja sa prechádzam medzi oboma miestnosťami, spálňou a kuchyňou. Otec si vonku hľadá prácu a matka je ešte v nemocnici s Malachym. Rád by som niečo zjedol, ale v chladničke nájdem iba niekoľko kapustových listov plávajúcich v roztopenom ľade. Otec ma varoval, aby som nejedol nič, čo pláva vo vode, lebo to môže byť zhnité. A tak hladný zaspím v posteli rodičov, a keď ma mama potrasie, je už takmer tma. Tvoj braček si potrebuje trochu pospať. Takmer si odhryzol jazyk. Museli mu ho zašiť. Choď vedľa.

V kuchyni nájdem otca, chlipká čierny čaj z veľkého bieleho smaltovaného hrnčeka. Posadí si ma na kolená.

Otec, porozprávaš mi príbeh o Kuku?

O Kukulínovi. Zopakuj po mne: Ku-ku-lín. Porozprávam ti o ňom, keď jeho meno vyslovíš správne. Kukulín.

Napokon sa mi to podarí a otec mi porozpráva príbeh o Kukulínovi, ktorý sa však ako chlapec volal inak – Setanta. Vyrástol v Írsku, v grófstve Antrim, kde prežil detstvo aj

môj otec. Setanta mal pátku a loptičku, ktorú raz odpálil rovno do papule veľkého psa, patriaceho Kulínovi. Pes sa ňou zadusil a Kulín sa nahneval. Čo si teraz počnem bez svojho veľkého psa? Kto bude strážiť môj dom, manželku a desať malých detí, ako aj všetky prasatá, sliepky a ovce?

Mrzí ma to, ospravedlnil sa Setanta. Budem ti strážiť dom sám, s pálkou a loptičkou, a zmením si meno na Kukulín, Kulínov pes. A presne to aj urobil. Strážil dom aj jeho široké okolie a stal sa slávnym hrdinom, veľkým Psom Ulsterským. Otec vyhlásil, že bol ešte väčší hrdina než Herkules alebo Achilles, ktorými sa Gréci ustavične vychvaľujú, a že by si to mohol v čestnom súboji pokojne rozdať aj s kráľom Artušom a so všetkými jeho rytiermi, lenže o čestnom súboji s Angličanmi môže každý muž len snívať.

Tento príbeh je iba môj. Otec ho nesmie rozprávať Malachymu ani žiadnemu inému dieťaťu v našom dome.

Keď ho dorozpráva, dá mi ochutnať svoj čaj. Čaj je horký, ale to nič – som šťastný, že môžem otcovi sedieť na kolenách.

Malachy má celé dni opuchnutý jazyk a sotva sa zmôže na nejaký zvuk, nieto na rozprávanie. Ale aj keby mohol hovoriť, nikto by si ho nevšimal, lebo máme dve nové deti, ktoré priniesol anjel uprostred noci. Ach, to sú ale rozkošní chlapi, rozplývajú sa nad nimi susedia. Len sa pozrite na tie očiská.

Malachy stojí uprostred izby, rozhliada sa po tvárach okolo seba, ukazuje si na jazyk a vyráža zo seba nezrozumiteľné zvuky. Nevidíš, že teraz sa pozeráme na tvojich bráčkov? vyčítajú mu susedia a on sa rozplače. Otec ho potľapká po hlave a povie mu: Zastrč jazyk dnu, synček, a choď sa pohrať s Frankiem von. Tak už bež.

Na ihrisku porozprávam Malachymu o psovi, ktorý zomrel na ulici, lebo mu niekto vpálil loptičku rovno do